

Εκκλησία της Κρήτης: Η διαδικασία για την εκλογή νέου Αρχιεπισκόπου

[Οικουμενικό Πατριαρχείο](#) / [Αρχιεπισκοπή Κρήτης](#)

Μέσα στο Άγιο Δωδεκαήμερο, αύριο, Τρίτη, 28 Δεκεμβρίου, θα συνεδριάσει η Ιερά Επαρχιακή Σύνοδος της Εκκλησίας της Κρήτης, προκειμένου να εκλέξει το «Τριπρόσωπο» για την εκλογή του νέου Αρχιεπισκόπου, εφόσον ο Αρχιεπίσκοπος πρώην Κρήτης κ. Ειρηναίος έχει ενταχθεί από τις 2 Δεκεμβρίου στους εφησυχάζοντες Αρχιερείς.

- της Δέσποινας Σωτηρίου

Εξ αυτών, η Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου θα ψηφίσει τον νέο Αρχιεπίσκοπο Κρήτης μέσα στο πρώτο δεκαήμερο του νέου χρόνου.

Σύμφωνα με πληροφορίες, κομβική ημερομηνία για την εκλογή του νέου Αρχιεπισκόπου είναι η 11η Ιανουαρίου αφού τότε ξεκινάει η συνεδρίαση της Αγίας και Ιεράς Συνόδου του Οικουμενικού Πατριαρχείου ενώπιον της οποίας θα τεθούν τα ονόματα των τριών υποψηφίων.

Η Αγία και Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου ενέταξε στους εφησυχάζοντες Αρχιερείς τον Αρχιεπίσκοπο πρώην Κρήτης κ. Ειρηναίο στη συνεδρίαση της στις 2 Δεκεμβρίου. Τοποτηρητής της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κρήτης έχει οριστεί ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λάμπης, Συβρίτου και Σφακίων κ. Ειρηναίος, ο οποίος θα κινήσει τις κατά Νόμον διαδικασίες για τον καταρτισμό του τριπροσώπου από την Ιερά Επαρχιακή Σύνοδο της Εκκλησίας Κρήτης και την αποστολή του στο Οικουμενικό Πατριαρχείο για την εκλογή νέου Αρχιεπισκόπου Κρήτης.

Άλλωστε, τα χρονικά περιθώρια που προβλέπονται είναι συγκεκριμένα και σαφή: Από την ανακήρυξη της θέσεως σε «χηρεία» το μεν τριπρόσωπο θα πρέπει να έχει εκλεγεί εντός 30 ημερών και ο νέος Αρχιεπίσκοπος εντός 40 ημερών.

Οι τρεις κρίσιμες ημερομηνίες

1. Στις 11 το πρωί της Τρίτης 28 Δεκεμβρίου πρόκειται να συνέλθει η Ιερά Επαρχιακή Σύνοδος της Εκκλησίας της Κρήτης προκειμένου να εκλέξει το τριπρόσωπο .
2. Η τακτική συνεδρίαση της Αγίας και Ιεράς Συνόδου του Οικουμενικού Πατριαρχείου έχει προγραμματιστεί για τις 11, 12 και 13 Ιανουαρίου. Ο Παναγιώτατος και οι δώδεκα Ιεράρχες θα εκλέξουν τον νέο Αρχιεπίσκοπο Κρήτης.
3. Η ενθρόνιση του νέου Αρχιεπισκόπου Κρήτης πρόκειται να γίνει τέλη Ιανουαρίου ή αρχές Φεβρουαρίου.

Οι υποψήφιοι

Εν δυνάμει υποψήφιοι είναι όλοι οι Αρχιερείς της Εκκλησίας της Κρήτης. Ωστόσο, τρεις από όσους θα εκδηλώσουν ενδιαφέρον θα φτάσουν στην κάλπη του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Η διαδικασία εκλογής του Αρχιεπισκόπου Κρήτης γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ορίζονται στο άρθρο 52 του Νόμου 4310/ 2014 το οποίο αντικατέστησε το άρθρο 19 του ν. 4149/1961 (Α΄ 41) «Περί καταστατικού Νόμου της εν Κρήτη

Ορθοδόξου Εκκλησίας και άλλων τινών διατάξεων».

Σύμφωνα με την παρ. 1 αμέσως μετά τη χηρεία της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κρήτης και μέχρι την εκλογή και την εγκατάσταση Αρχιεπισκόπου, καθήκοντα Τοποτηρητή αυτής αναλαμβάνει ο Αρχιερέας, ο οποίος έχει τα πρεσβεία αρχιερωσύνης από τους εν ενεργεία Μητροπολίτες της Εκκλησίας Κρήτης. Συνεπώς με βάσει τα πρεσβεία τοποτηρητής ορίζεται ο Μητροπολίτης Λάμπης, Συβρίτου και Σφακίων κ. Ειρηναίος (22-2-1990). Ο Τοποτηρητής ανακοινώνει αμελητί τη χηρεία του Αρχιεπισκοπικού Θρόνου στο Οικουμενικό Πατριαρχείο και στην Ελληνική Κυβέρνηση με επιστολή στον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Όπως ορίζει το εδάφιο α της παρ. 2 η Ιερά Επαρχιακή Σύνοδος της Εκκλησίας της Κρήτης συνέρχεται εντός προθεσμίας ενός (1) μήνα από τη χηρεία του Αρχιεπισκοπικού Θρόνου Κρήτης, σε μόνη συνεδρία, χωρίς διακοπή, στην αίθουσα συνεδριάσεων της Ιεράς Επαρχιακής Συνόδου υπό την προεδρία του Αρχιερέως, ο οποίος έχει τα πρεσβεία Αρχιερωσύνης, με σκοπό την κατάρτιση, με μυστική ψηφοφορία, του τριπροσώπου για την εκλογή Αρχιεπισκόπου Κρήτης από τους εν ενεργεία Μητροπολίτες της Εκκλησίας Κρήτης.

Η πρόσκληση

Την πρόσκληση προς τα μέλη της Ιεράς Επαρχιακής Συνόδου, η οποία πρέπει να επιδίδεται προς αυτά με απόδειξη τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν την ορισθείσα ημερομηνία της συνεδρίας, απευθύνει ο Τοποτηρητής της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κρήτης και σε περίπτωση κωλύματος αυτού, ο έχων τα πρεσβεία Αρχιερωσύνης Αρχιερέυς.

Απαρτία

Η Ιερά Επαρχιακή Σύνοδος της Εκκλησίας Κρήτης είναι σε απαρτία και ενεργεί εγκύρως την κατάρτιση του τριπροσώπου για την εκλογή του Αρχιεπισκόπου Κρήτης, εάν παρίστανται τουλάχιστον 6 μέλη Αυτής.

Εάν δεν επιτευχθεί η εν λόγω απαρτία, η Ιερά Επαρχιακή Σύνοδος συνέρχεται άνευ ετέρου την επόμενη ημέρα, την ίδια ώρα και στον ίδιο τόπο και θεωρείται ότι ευρίσκεται σε απαρτία ανεξάρτητα από τον αριθμό των παρόντων. Μετά την καθιερωμένη προσευχή και αφού διαπιστωθεί η κατά τα ως άνω απαρτία, διανέμεται ψηφοδέλτιο στο οποίο έχουν αναγραφεί κατά τα πρεσβεία Αρχιερωσύνης τα ονόματα όλων των Μελών της Ιεράς Επαρχιακής Συνόδου, με τον εκκλησιαστικό τους τίτλο χωρίς άλλο διακριτικό σημείο. Τα ψηφοδέλτια, όπως και οι φάκελοι που διανέμονται, πρέπει να είναι ομοιόμορφα.

Η διαδικασία της ψηφοφορίας

Στη συνέχεια, ο Προεδρεύων και ο Γραμματέας, αφού διαπιστώσουν ότι η ψηφοδόχος είναι κενή, τη σφραγίζουν με ισπανικό κερί και θέτουν πάνω σε αυτή την σφραγίδα της Ιεράς Επαρχιακής Συνόδου και ο Προεδρεύων καλεί τους Αρχιερείς, αρχής γινομένης από τον νεώτερο κατά τα πρεσβεία, να προσέλθουν και να ψηφίσουν. Ο καλούμενος να ψηφίσει, παραλαμβάνει από τον Γραμματέα το φάκελο και το ψηφοδέλτιο και αποσύρεται σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο, ώστε να μην είναι ορατός από τους άλλους παρισταμένους και σημειώνει με μελάνη μαύρου ή κυανού χρώματος υποχρεωτικώς τρία ονόματα επιλογής του, με σταυρό στην αρχή κάθε ονόματος και υπογράφει στη σχετική κατάσταση ψηφισάντων.

Τα ψηφοδέλτια τοποθετούνται σε φακέλους, οι οποίοι σφραγίζονται χωρίς να αναγράφεται οτιδήποτε σε αυτούς. Οι φάκελοι παραδίδονται στον Προεδρεύοντα Αρχιερέα, ο οποίος και τους μονογράφει. Στη συνέχεια, τοποθετούνται από τον Γραμματέα στην ψηφοδόχο. Μετά την ολοκλήρωση της ψηφοφορίας, ο Προεδρεύων αποσφραγίζει την ψηφοδόχο και έναν προς έναν τους φακέλους, ελέγχει και μονογράφει τα ψηφοδέλτια, τα οποία αριθμούνται με τη σειρά εξαγωγής τους από την ψηφοδόχο, εκφωνεί τα ονόματα που έχουν σημειωθεί με σταυρό σε κάθε ψηφοδέλτιο και ο Γραμματέας καταχωρίζει το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας σε σχετικό πρακτικό, αναγράφοντας έναντι του ονόματος κάθε ψηφισθέντος τους αριθμούς των ψηφοδελτίων, με τα οποία ψηφίσθηκε. Τα ψηφοδέλτια που φέρουν οποιουδήποτε είδους διακριτικό σημείο είναι άκυρα, όπως και τα ψηφοδέλτια που έχουν περισσότερους ή λιγότερους από τρεις σταυρούς ή ονόματα που δεν ανήκουν στους εκλογίμους. Σύμφωνα με το πρακτικό διαλογής των ψηφοδελτίων ανακηρύσσονται ως υποψήφιοι για την εκλογή στη θέση του Αρχιεπισκόπου Κρήτης οι τρεις πρώτοι, οι οποίοι πλειοψήφησαν. Σε περίπτωση ισοψηφίας γίνεται κλήρωση μεταξύ εκείνων, οι οποίοι ισοψήφησαν.

Οι ενστάσεις

Κάθε ένσταση που προβάλλεται κατά τη συνεδρίαση, υποβάλλεται άμεσα και εγγράφως. Επί των ενστάσεων αυτών αποφαινεται αιτιολογημένα και ανέκκλητα ο Προεδρεύων. Τόσο οι ενστάσεις όσο και οι επ' αυτών αποφάσεις καταχωρίζονται στο Πρακτικό.

Ο Γραμματέας χρονολογεί και συντάσσει το σχετικό Πρακτικό, το οποίο υπογράφεται από τον Προεδρεύοντα και από όλους τους μετέχοντες της συνεδρίας Αρχιερείς και καταχωρίζει αυτό στον Κώδικα Πρακτικών της Ιεράς

Επαρχιακής Συνόδου της Εκκλησίας Κρήτης.

Στο Φανάρι

Ο Προεδρεύων υποβάλλει αυθημερόν στον Οικουμενικό Πατριάρχη το καταρτισθέν Τριπρόσωπο, προκειμένου από αυτό η Αγία και Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου να εκλέξει τον Αρχιεπίσκοπο Κρήτης.

Ταυτόχρονα, και πάλιν αυθημερόν, ο Προεδρεύων με επιστολή του στον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων γνωστοποιεί στην Ελληνική Κυβέρνηση το καταρτισθέν Τριπρόσωπο δηλώνοντας ότι υπεβλήθη στο Οικουμενικό Πατριαρχείο δια τα κατ' αυτό περαιτέρω.

Η Αγία και Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου, κατά την πρώτη Συνεδρία της, μετά από τη λήψη της προτάσεως, εκλέγει έναν εκ των προτεινομένων τριών υποψηφίων Αρχιεπίσκοπο Κρήτης και ανακοινώνει το όνομα του εκλεγέντος στον Προεδρεύοντα της Ιεράς Επαρχιακής Συνόδου της Εκκλησίας Κρήτης και ενημερώνει σχετικά την Ελληνική Κυβέρνηση.

Η εγκαθίδρυση και η διαβεβαίωση

Ο κατά τα ανωτέρω εκλεγείς Αρχιεπίσκοπος Κρήτης, εγκαθιδρύεται με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται με επιμέλεια του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η εγκαθίδρυση του εκλεγέντος Αρχιεπισκόπου γίνεται, μετά τη δημοσίευση του σχετικού προεδρικού διατάγματος, δια της εκκλησιαστικής τελετής της ενθρονίσεως στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό του Αγίου Μηνά Ηρακλείου.

Ο Αρχιεπίσκοπος Κρήτης, πριν από την ενθρόνιση και ανάληψη των καθηκόντων του, δίδει, κατά τα καθιερωμένα, ενώπιον του Προέδρου της Δημοκρατίας με την παρουσία Αντιπροσωπείας της Ιεραρχίας της Εκκλησίας Κρήτης, την παρακάτω Διαβεβαίωση:

«Διαβεβαιούμαι επί τη Αρχιερωσύνη μου ότι Θεία Χάριτι θα εκπληρώ τα Αρχιεπισκοπικά μου καθήκοντα μετά πάσης σπουδής και δυνάμεως, τηρών απαρασαλεύτως τους Θείους και Ιερούς Αποστολικούς τε και Συνοδικούς Κανόνες και τας Ιεράς Παραδόσεις διαδηλώ δε υπακοήν εις το Σύνταγμα και τους Νόμους του Κράτους».

Η δύσκολη απόφαση

Η απόφαση για την απαλλαγή από τα καθήκοντά του σεβάσμιου Ιεράρχη, τον οποίο η κοινωνία της Κρήτης τιμά όλα αυτά τα χρόνια με την αγάπη που δείχνει στο πρόσωπό του, υπήρξε μία δύσκολη απόφαση για την Εκκλησία της Κρήτης όπως αναφέρθηκε και στην τελευταία της συνεδρίαση στις 24 Νοεμβρίου. Από τα μέσα περίπου Οκτωβρίου που πάρθηκε η απόφαση για την ενεργοποίηση του άρθρου 39 παρ. 2 του Καταστατικού Χάρτη, Φανάρι και Επαρχιακή Σύνοδος ακολούθησαν την προβλεπόμενη διαδικασία έτσι ώστε να φθάσουμε στην οριστική απόφαση η οποία άναψε το πράσινο φως για τη διαδοχή.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ Η ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ:

Ἡ Ἱερά Ἐπαρχιακή Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης ἀνακοινώνει στόν Ἱερό Κλῆρο, τίς Μοναστικές Ἀδελφότητες καί τόν εὐσεβῆ Κρητικό Λαό ὅτι ἡ Ἀγία καί Ἱερά Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, μέ χθεσινή Ἀπόφασή Της, κατέταξε τόν Σεβασμιώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Κρήτης κ. Εἰρηναῖο, στούς ἐφησυχάζοντες Ἱεράρχες, κηρύσσοντας τόν θρόνο τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Κρήτης σέ χηρεία.

Ἡ Ἐκκλησία Κρήτης, γιά μία ἀκόμη φορά, ἐκφράζει τόν σεβασμό καί εὐγνωμοσύνη Της στό πρόσωπο, τήν προσφορά καί τό ἔργο τοῦ Σεβασμιωτάτου Προέδρου Της κ. Εἰρηναίου, ὁ ὁποῖος γιά σειρά πολλῶν δεκαετιῶν ὑπηρέτησε ἀφοσιωμένα καί ὑποδειγματικά, μέ πιστότητα καί ἀγάπη, τήν Ἐκκλησία τῆς Κρήτης.

Τοποτηρητής τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Κρήτης ἀναλαμβάνει ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λάμπης, Συβρίτου καί Σφακίων κ. Εἰρηναῖος, ὁ ὁποῖος θά κινήσει τίς κατά Νόμον διαδικασίες γιά τόν καταρτισμό τοῦ τριπροσώπου ἀπό τήν Ἱερά Ἐπαρχιακή Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης καί τήν ἀποστολή του στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο γιά τήν ἐκλογή νέου Ἀρχιεπισκόπου Κρήτης.

Ἡ Ἐκκλησία Κρήτης ἐκφράζει τίς εὐχαριστίες Της στόν Παναγιώτατο Οἰκουμενικό μας Πατριάρχη κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟ καί τήν Ἀγία καί Ἱερά Σύνοδο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, γιά τήν ἱστορική αὐτή Ἀπόφαση.